

Citizen Science Inspiratie- en Netwerkdag 2024

Op **12 september 2024** organiseert [Scivil](#) opnieuw een Citizen Science Inspiratie- en Netwerkdag, dit keer bij [Lamot](#) in [Mechelen](#). We organiseren de netwerkdag dit jaar in samenwerking met [FARO](#), [Histories](#) en het [AfricaMuseum](#). Je kan je verwachten aan een inspirerend openingspanel, een reeks boeiende praatjes en verdiepende workshops over verschillende aspecten van burgerwetenschap en een gezellige netwerklunch, deze keer met postersessie.

We bieden heel wat boeiende citizen science sessies over thema's als samenwerken met de [media](#), [inclusie en diversiteit](#), hoe [starten met citizen science](#), en [praktijkvoorbeelden](#) uit gezondheidsonderzoek en sociale wetenschappen. Deze editie zetten we ook de [erfgoedsector](#) extra in de kijker. Binnen erfgoed heerst er een lange traditie van samenwerking met vrijwilligers, al dan niet in de vorm van citizen science. Door de samenwerking met FARO, Histories en het AfricaMuseum willen we zorgen voor een inspirerende kruisbestuiving tussen citizen science en erfgoed.

Er gaan sessies door [in het Nederlands en in het Engels](#). Het programma biedt sessies aan zowel voor [beginners](#) in citizen science als voor [ervaren initiatiefnemers](#) op zoek naar verdieping.

Deelname is [gratis](#). Ben je ingeschreven, maar kan je toch niet komen? Laat het ons zo snel mogelijk weten en vermijd een [no show fee](#) (50 EUR).

Het programma en inhoud van de verschillende sessies vind je op de volgende pagina's.

9:15 – 9:45	Onthaal				
9:45 – 11:15	Plenaire sessie: • Welkom door Scivil, FARO, Histories en AfricaMuseum • Opening Panel: Over crowdsourcing, burgerwetenschap en de centen. (Engels)				
11:20 – 12:35	1. Wat is erfgoed? En hoe kan je samenwerken met deze boeiende sector? (Nederlands)	2. Hoe starten met citizen science? (Nederlands & Engels)	3. Citizen science in de praktijk: participatief gezondheidsonderzoek (Nederlands)	4. Verankering van lokale burgerwetenschap in Europa (Engels)	Gastsessie: Wat kan Mijn Tuinlab 2.0 voor jou betekenen? (Nederlands & Engels)
12:35 – 13:50	Netwerklunch en postersessie				
13:55 – 15:10	5. Inclusie en diversiteit in citizen science (Nederlands)	6. Interdisciplinair samenwerken (Engels)	7. Citizen science in de schijnwerpers: Samenwerken met de media (Nederlands)	8. Faciliteren met impact: Sleutels tot succes in burgerwetenschap (Engels)	9. Iedereen onderzoeker? Hoe zorg je dat erfgoedvrijwilligers hun talenten ten volle kunnen inzetten? (Nederlands)
15:15 – 16:30	10. Burgerwetenschap in sociale wetenschappen: Inspirerende voorbeelden (Engels)	11. Burgerwetenschappers aan het woord (Nederlands)	12. Citizen Science en de Wet: Van Reactie tot Innovatie (Engels)		
16:30 – 17:30	Netwerkreceptie en postersessie				

Inhoud sessies

9:45 - 11:15 Openingspanel - Over crowdsourcing, burgerwetenschap en de centen.

Panelleden

- Carolina Lenarduzzi (Jurist/historicus - Van crowdsourcing naar echte burgerwetenschap: investeer in de kwaliteit van samenwerking)
- Pieterjan Deckers (KU Leuven)
- Ann Bogaerts (Plantentuin Meise - DoeDat Platform)
- Moderatie door Hilde Devoghel (Tales and Talks)

Dit panel zal dieper ingaan op de diverse manieren waarop burgers kunnen bijdragen aan wetenschappelijk onderzoek via citizen science. Naast het bespreken van succesvolle crowdsourcinginitiatieven, zal het panel ook ingaan op hoe burgers op andere manieren betrokken kunnen worden. Hierbij zullen de drempels voor deelname aan bod komen, waaronder de financiering van projecten. Het doel is om een breder begrip te krijgen van de rol van burgers in wetenschap en hoe hun participatie verder gestimuleerd kan worden.

11:20 - 12:35 : Parallele sessie 1

Tussen 11u20 en 12u35 kan je deelnemen aan één van de volgende sessies.

1. Wat is erfgoed? En hoe kan je samenwerken met deze boeiende sector? (Nederlands)

Presentatie en Workshop

In deze interactieve sessie ontdek je wat we vandaag de dag verstaan onder het begrip “erfgoed”. Aan de hand van concrete voorbeelden leer je welk soort taken erfgoedwerkers hebben. We laten je kennismaken met verschillende soorten erfgoedorganisaties en vertellen je waarom zij geïnteresseerd zijn in burgerwetenschap. We geven praktische tips hoe je met hen kan samenwerken. Tot slot delen we alvast enkele succesvolle burgerwetenschapsprojecten uit deze sector, zodat je met veel inspiratie weer buiten stapt.

- Jacqueline van Leeuwen (FARO)
- Ellen Van de Velde (Histories)

2. Hoe starten met citizen science? (Nederlands en Engels)

Presentaties en vragenronde

Deze sessie biedt een introductie tot citizen science. Heel wat concrete voorbeelden en methoden uit verschillende disciplines komen aan bod. Je leert praktische aspecten voor het opzetten van je eigen initiatief en ontdekt hoe citizen science relevant kan zijn voor jouw organisatie of interessegebied.

- Jef Van Laer & Charlotte Hens (Scivil)

3. Citizen science in de praktijk: participatief gezondheidsonderzoek (Nederlands)

Presentaties en nabespreking

Ontdek hoe citizen science de praktijk van gezondheidsonderzoek transformeert. Deze sessie verkent hoe burgers actief deelnemen aan het onderzoek naar gezondheidskwesties, aan de hand van inspirerende praktijkvoorbeelden. Je maakt kennis met volgende projecten:

- 'Van Omstaander tot Held': citizen science binnen de urgentiegeneeskunde (Olivier Hoogmartens - KU Leuven)
- 'Strengthening Mental health And Resilience Through Schools' (SMARTS): citizen science en mentale gezondheid (Jolan Kegelaers - VUB)
- EPidemics and Inequalities in BELgium from the Plague to Covid-19 (Epibel): citizen science over de historische context van epidemieën in België (Isabelle Devos - UGent)
- Isala: grootschalig citizen science onderzoek naar het vaginaal microbiom en winnaar of de Europese Citizen Science prijs 2023 (Maline Victor - UAntwerpen)

4. Verankering van Lokale Burgerwetenschap in Europa (Engels)

Workshop

Ontdek hoe je jouw lokale of regionale burgerwetenschapsproject kunt verbinden met het Europese niveau en welke ondersteuning er beschikbaar is. Maak kennis met het European Citizen Science

Project, het eu-citizen.science platform, en de Europese Citizen Science Associatie 'ECSA'. Verken samen met Belgische en Vlaamse initiatieven zoals Scivil, iedereenwetenschapper.be en het Federale citizen science netwerk hoe we de verschillende niveaus beter op elkaar kunnen afstemmen en bijdragen aan een inclusieve en sterke Europese burgerwetenschapsgemeenschap.

- Annelies Duerinckx (Scivil)
- Floor Keersmaekers (VUB - Citizen Science Contact Point)
- Liesbeth Gijssels (iedereenwetenschapper.be - EOS wetenschap vzw)
- AfricaMuseum / Belspo

Gastsessie: Wat kan 'Mijn Tuinlab 2.0' voor jou als onderzoeker betekenen? (Nederlands en Engels)

Workshop

Mijn Tuinlab is een burgerwetenschapsplatform dat onderzoek in en over de tuin ondersteunt en stimuleert. Onderzoekers kunnen dankzij Mijn Tuinlab deelnemers vinden voor hun project, maar ook bijvoorbeeld een bevraging organiseren en resultaten van het onderzoek delen. Mijn Tuinlab verzamelt zo gegevens over tuinen en zet in op een biodivers en klimaatvriendelijk tuinenlandschap. Momenteel werken we achter de schermen aan een vernieuwde en efficiëntere versie van het platform: Mijn Tuinlab 2.0. Deze vernieuwing zal meer mogelijkheden aanbieden voor onderzoekers: een eigen bevraging aanmaken, open data over tuinen raadplegen, een tijdlijn aanmaken, gamification integreren, en meer.... In deze interactieve sessie is iedereen welkom die meer wilt weten over (de toekomstplannen van) Mijn Tuinlab. Omgekeerd horen wij ook graag hoe Mijn Tuinlab jou als (tuin)onderzoeker vooruit kan helpen.

- Silvia Cazacu (SADL, KU Leuven)
- Kirsten Bomans (Erasmushogeschool Brussel, Tuin+)
- Marc Olijslagers (SADL, KU Leuven)

13:55 - 15:10 Parallele sessie 2

Tussen 13u55 en 15u10 kan je deelnemen aan één van de volgende sessies.

5. Inclusie and diversiteit in citizen science (Nederlands)

Workshop

Ontdek tijdens deze workshop de 'Leave No One Behind' Toolkit van CityObs – Universiteit Leiden. Maak kennis met verschillende benaderingen voor inclusieve betrokkenheid van burgers bij wetenschap en denk mee na over relevante methoden en hoe en wanneer deze in te zetten.

- Margaret Gold & Anouk Spelt (CS-NL - Nederland)

6. Interdisciplinair samenwerken: Ons erfgoed om grenzen tussen disciplines en burgers te overschrijden (Engels)

Presentaties en nabespreking

Het onderzoek naar erfgoed overbruggt verschillende disciplines. Hieruit ontstaan nieuwe kennis en toepassingen. Bovendien raakt erfgoed aan emoties en zet het hiermee burgers in beweging. Wat zijn de voordelen van interdisciplinaire samenwerking? Hoe gebruik je emotionele geladenheid om burgers in beweging te zetten? En wat zijn mogelijke valkuilen? Je leert het in deze sessie aan de hand van inspirerende erfgoedcasussen.

- MamaMito - Maarten Larmuseau (KU Leuven)
- Re-sounding the xylophone collection of the AfricaMuseum - Adilia Yip (AfricaMuseum)
- Vyakulani Africa - Mapping the african food legacy in Belgium - Maureen Duru (The Food Bridge vzw)
- DoeDat: Bringing collections out of the dark - Sofie Meeus (Plantentuin Meise)
- SOS Antwerpen - Sarah Heynssens (UGent)

7. Citizen Science in de Schijnwerpers: Samenwerken met de Media (Nederlands)

Panelgesprek

Ontdek hoe effectieve samenwerking tussen citizenscience-projecten en de media kan leiden tot bredere betrokkenheid en impact. Tijdens deze sessie delen een persverantwoordelijke van een universiteit, een journalist en een succesvol citizenscience-project hun ervaringen voor het opbouwen van vruchtbare relaties met de media.

- Sigrid Somers (Persdienst KU Leuven)
- Jonas Lembrechts (CurieuzeNeuzen & De Oorzaak - UAntwerpen)
- Liesbeth Gijssels (iedereenwetenschapper.be - EOS wetenschap vzw)
- Moderator: Sven Speybrouck (Scivil - Amai!)

8. 13u55 - 16u30: Faciliteren met Impact: Sleutels tot Succes in Burgerwetenschap (Engels)

Uitgebreide workshop - Let op: deze workshop loopt door tijdens parallelle sessie 3!

Ontdek in deze workshop de essentiële vaardigheden voor het faciliteren van groepsprocessen in citizen science. Leer wanneer je moderatievaardigheden het beste kunt gebruiken, hoe je ermee aan de slag gaat, en hoe je actief luistert om betrokkenheid te vergroten. Je krijgt de kans om je eigen concrete uitdaging voor te leggen aan de groep en hiermee aan de slag te gaan.

- Marzia Mazzonetto (Stickydot)

9. 13u55 - 16u30: Iedereen onderzoeker? Hoe zorg je dat erfgoedvrijwilligers hun talenten ten volle kunnen inzetten? (Nederlands)

Uitgebreide workshop - Let op: deze workshop loopt door tijdens parallelle sessie 3!

De culturele erfgoedsector heeft een lange traditie in het betrekken van vrijwilligers. In onderzoeksprojecten krijgen zij vaak een beperkte rol. En dat is jammer, want ze hebben vaak veel meer in hun mars. In deze sessie presenteren we een tool om beter na te denken over de verschillende rollen die vrijwilligers kunnen opnemen. We bespreken aan de hand van concrete

persona hoe je daar keuzes in kan maken en ook in kan variëren. Bovendien gaan we samen bespreken op welke manier je deze mensen het beste kan begeleiden. Afsluiten doen we met tien heel praktische tips, waar je meteen mee aan de slag kan.

- Jacqueline van Leeuwen (FARO)
- Saidja Steenhuyzen (FARO)
- Carolina Lenarduzzi (Jurist/historicus)
- Valerie Vrancken (Rijksarchief Leuven)

15:15 - 16:30 : Parallele sessie 3

Tussen 15u15 en 16u30 kan je deelnemen aan één van de volgende sessies.

10. Burgerwetenschap in Sociale Wetenschappen: Inspirerende voorbeelden (Engels)

Presentaties en nabespreking

Ontdek tijdens deze sessie inspirerende voorbeelden van burgerwetenschap binnen de sociale wetenschappen:

- Het Women Water Watch project werkt samen met vrouwen in Tanzania om waterkennis te cocreëren en verspreiden (Sara De Wachter & Nathalie Holvoet - UAntwerpen)
- Shachi Mokashi onderzoekt bottom-up citizencience-initiatieven (VU Amsterdam)
- Het MOMENT-GPS-project onderzoekt de veiligheidsperceptie van vrouwen in Brussel (Petrus Te Braak - VUB)
- Citizen Science Food onderzoekt samen met burgers lokale voedselomgevingen in Vlaanderen (Rikolto)

11. Burgerwetenschappers aan het woord (Nederlands)

Panelgesprek

Tijdens dit panelgesprek kruipen we in het hoofd van Frank, Myriam, Walter, Nadine en Willy, stuk voor stuk rasechte burgerwetenschappers. Wie zijn ze, aan welke projecten nemen ze deel en waarom doen ze dat? De vrijwilligers bekennen kleur over hun motivatie, de persoonlijke impact van hun deelname en over de lessen die ze geleerd hebben. Verder fileren ze de communicatie, rekrutering, drempels, beloningen enz. van hun burgerwetenschapsprojecten.

- Myriam Engelen (burgerwetenschapper DoeDat)
- Frank Simoens (burgerwetenschapper CRESCO)
- Walter Sluydts (burgerwetenschapper BeethovenDNA)
- Nadine Thijs (burgerwetenschapper MamaMito)
- Willy Van den Bergh (burgerwetenschapper Gevangenismuseum)
- Moderatie door Pieterjan Deckers

12. Citizen Science en de Wet: Van Reactie tot Innovatie (Engels)

Panelgesprek

Ontdek de vele dimensies van wetgeving in relatie tot burgerwetenschap. Wat zijn juridische overwegingen bij het opzetten van een project wat kunnen de juridische gevolgen zijn van het uitvoeren ervan? Met welke wetten en regels moet je rekening houden? Maar ook: hoe kunnen citizen science en de wet elkaar versterken? Hoe kan citizen science het juridisch kader innoveren? Ontdek voorbeelden en denk mee na over oplossingen voor uitdagende casussen.

- Anna Berti Suman (Luiss Law School - Italië)
- Laura Drechsler (State Archives - KU Leuven - Open Universiteit)